

Kaks ilusat suvepäeva olid. Maie Liplap

Küllap neid ilusaid suvepäevi sellel muidu jahedal ja päikesevaesel suvel oli meil teisigi, aga 6. ja 7. august olid meie Tartu Seltsi ekskursiooni ajaks nagu Jumalast antud ilusad: päike säras ja soojendas. Reis osutus ka meldivaks, nagu nüüdki veel räägitakse.

Sõitsime ringi Lääne-Virumaal. Juba paar aastat plaanitsime küllaminekut Luule Lassile, meie seltsikaaslasel Pedassaarel ja nüüd ühendasime selle külastuse muude huviväärsustega. Marsruudi koostas ja giidilugusid vestis allakirjutanu. Õde Tiiu Paju tellis mugavustega ja juba meile tuttava sohvriga (Enn) bussi, dr. Pille Tabal arveldas finantsidega ja tellis meile öömaja ning tubli lõuna Altja kõrtsis, seltskonna kokkupanemise hool lasus Seltsi esimehel Kaarel Veermal ja osalustasu kogus Silva Meerits.

Meenutame järjekorras, kus käisime, mida nägime.

Esimene peatus **Äntu Sinijärv**, veidi eemal suurest teest metsa sees. Tuli välja, et meie inimesed polnudki seda näinud, aga ometi on see Baltimaade selgeima läbipaistva veega sinakat-rohekat värvi heitev järv. Väga ilus igatahes.

Rakvere linnakodanikumuseumis ei jõudnudki kõike ära vaadata. See on sisustatud nii, nagu elaks seal praegugi pagariperekond oma tuhatkonna pisiasjaga ilusasti möbleeritud kodus. Juurdeehituses püüab tähelepanu Rakvere kuulsuse Arvo Pärdi klaver. Vallimäel tervitas meid juba eemalt sinna 2002. a. linna 700. juubeliks püstitatud Tauno Kangro Tarvas. Ka kindluses on ootamatult palju uut ja huvitavat juurde ehitatud. Renoveerimistööd käivad ja igal aastal lisandub midagi uut.

Rakvere Keskväljak, endine turuplats, on muudetud modernsemaks, endine Solgioja ja selle ümbrus kenasti korrastatud ja kujundatud haljasalaks. Ka kohviku jaoks jäi meil aega.

Sagadi mõisas pälvis esmalt tähelepanu 1794. a. ehitatud väravatorn, milliseid leidub ainult Skandinaavia mõisates. Mõisa häärber on ainus rokokoostilis harrastemaja Eestis. Külastasime seda. Kõrvalhooned on sisustatud muuseumideks, meie võtsime ette metsamuuseumi uudistamise. Jalutasime pargis, mille omapäraks on kohapeal valmistatud puust taiesed. Sagadist jäid meelde avarus, stiilisus.

Altja kaluriküla, rand. Eks oli ennegi siin käidud, aga meri, vesi tõmbavad meid kõiki ligi, seda eriti ilusal suvepäeval. Pärast meres sulistamist istusime külakõrtsi pikka lauda, kus meile kanti ette vägev maitsev lõuna. Mõtlesime tänuga Pille Tabale, selle toreduse tellijale, kes jalatrauma tõttu ise ei saanud meiega kaasa sõita.

Siis tuli **Pedassaare** Kaarlerahva - Luule Lassi põliskodu. Luule tütar Hille rääkis talu ajaloost. Tema esivanemad olnud reederid. Vana aida seintele olid paigutatud laevaniamikud, laevade nimelauad, aidas vanad esemed – huvitav vaadata ja kuulata lugusid randlaste elust. Talu kompleksi kuulub endiselt 14 hoonet – nagu muuseum. Vahepeal, kui karastavas meres ujumas käisime, oli tallu tulnud ekskursioonile üks väike võõramaalaste grupp. Hillele jagub tegevust.

Eks meri ole juba ammustel aegadel toonud meie koju kauged maad ja mitmed kombed ning huvitav, et nüüd jälle, mil piirid laia maailma vabad, kohtume Pedassaarel Altja külas elavat prantslast, kes räägib õiget eesti keelt vaevu märgatava aktsendiga ja huvitub meie elust.

Jätnud jumalaga Luule ja Hille, jätkus meie rahval veel huvi ja jõudu teha väike ring **Palmse mõisa pargis**. Kes ei tahtnud kõndida, istus paisjärve kaldal ja nautis rahu ning ilusaid vaateid langeva päikesevalguses.

Ees ootas ööbimine **Arbavere puhkemajas**.
Laupäeva hommik algas samas piduliku hommikusöögiga.

Edasi **Vainupea** ja rändrahnudega ülepuistatud rand, kabel, kalmistu.
Karepa – seal tegime supluspeatuse.

Toolse linnuse varemed. See Liivi Ordu kõige põhjapoolsem ehitis pidi kaitsma sadamat mereröövlite eest, aga teadaolevalt pole kindlust kordagi merelt rünnatud.

Kundas tiirutasime ringi, nägime moodsaid tsemenditehase hooneid. Nii sai ka Virumaa tööstusele veidi pilku heidetud ja peame ikka meeles, et eestlaste laulu revolutsioon algas ju Virumaalt fosforiidisõjaga. Ilus oled, Virumaa! Seda tuli tunnistada ka meie viimases peatuses, **Porkunis**.

Endises lossis tegutseb veel praegu kurtummade kool, vestlesime õpetajatega. Vaatasime mälestussammast õpetajatele (ainuke sellelaadne Eestis), paemuuseumi ja liikuvate saartega järve.

Tartusse jõudsime aegsasti, saime õnnelikult koju.

Kõik olid väga tublid.

Aitäh ja jõudu edasiseks! Püüame ikka arvestada inimeste soovidega ja korraldada reisi nii, et kõigil oleks enamvähem hea. Pole ju sundust igale poole sisse minna, on olemas ka tagavaravariandid, nii nagu elus ikka. Ootame järgmisi ilusaid suvepäevi.